

27-10-2025

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

GROTE EN KLEINE VILLA

Kinderdagverblijf Villa Kakelbont
Van Peltlaan 269 6533 ZH Nijmegen
www.kinderdagverblijf-villakakelbont.nl
LRK 118059981

Voorwoord

Wat ooit klein begon als gastgezin, is uitgelopen tot Kinderdagverblijf Villa Kakelbont, ook wel 'de Villa'. 'Een uit de hand gelopen hobby', zoals wij het zelf noemen.

Wat u zojuist heeft geopend, is het pedagogisch beleidsplan van Villa Kakelbont. In dit beleidsplan is de pedagogische werkwijze van Villa Kakelbont verwoord en vastgesteld. Het pedagogisch beleid wordt jaarlijks geëvalueerd met het team en zal, indien nodig, worden aangepast.

Het pedagogisch beleidsplan is gemaakt in samenwerking met de pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf. Immers, net zoals de kinderen, vinden wij dat ook de medewerkers met plezier naar Villa Kakelbont moeten komen. De pedagogisch medewerkers vinden het belangrijk om elkaars mening over het omgaan met kinderen op elkaar te blijven afstemmen. Derhalve informeren de pedagogisch medewerkers elkaar door middel van teambesprekingen die eens in de drie maanden worden gehouden. Daarnaast zijn er zaken die direct worden besproken op de werkvloer en hier worden alle pedagogisch medewerkers per mail van op de hoogte gebracht. Dit is mogelijk, omdat wij een relatief klein kinderdagverblijf zijn en alle pedagogisch medewerkers meerdere dagen per week aanwezig zijn. Een nieuwe werkwijze of bijstelling van een protocol wordt tijdens een teamoverleg geagendeerd en besproken. In het plan wordt veelal verwezen naar protocollen. Alle protocollen die wij gebruiken zijn te vinden in een map op de Villa ter inzage.

Door het vastleggen van de werkwijze en het pedagogisch handelen, willen wij duidelijkheid bieden aan alle betrokkenen van de Villa. Mochten er toch nog onduidelijkheden zijn, dan horen wij dat graag.

Jolanda.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Visie en doelstellingen	1
1.2	Villa Kakelbont	2
1.2.1	De Kleine Villa	3
1.2.2	De grote Villa	3
2	Het pedagogisch klimaat	4
2.1	Emotionele veiligheid	4
2.2	Persoonlijke competenties	4
2.3	Sociale competenties	5
2.4	Normen en waarden	5
3	Dagelijkse gang van zaken	7
3.1	Eten en drinken	7
3.2	Slapen	7
3.3	Verschonen	8
3.4	Zindelijkheidstraining	8
3.5	Spelen	8
3.5.1	Buitenspelen	9
3.5.2	Conflictsituaties	9
3.6	De overdracht	11
4	Baby's	12
4.1	Ritme	12
4.2	Taalverwerving	12
4.3	Emotionele ontwikkeling	13
4.4	Activiteiten	13
4.5	Huilende baby's	13
4.6	Flesvoeding	14
4.7	Slapen	14
5	Intake en wenperiode	15
5.1	De intake	15
5.2	De wenperiode	15
5.2.1	Evaluatiemomenten	16
6	Stamgroepen	17
6.1	Samenvoegen van groepen	17
6.2	Vaste gezichten	17

6.3	Drie-uursregeling	18
7	Veiligheid en gezondheid	19
7.1	Risico-inventarisatie	19
7.2	Ongevallenregistratie	19
7.3	Ziek zijn	19
8	Huisregels	20
8.1	Pedagogisch en sociaal	20
8.2	Organisatorisch	20
8.3	Veiligheid en hygiëne	20
9	Teamsamenstelling	21
9.1	Inzet van stagiairs	21
9.2	Personenregister en VOG	21
9.3	Mentoren	22
10	Scholing	23
10.1	Babyscholing	23
10.2	Taaleis voor medewerkers	23
10.3	Coaching on the job	23
11	De ouderraad	24

1 Inleiding

Wat betekent kinderopvang? Voor ons betekent kinderopvang meer dan alleen 'opvang'. Ons kinderdagverblijf heeft als belangrijk doel kinderopvang te bieden van goede kwaliteit. We zijn ons bewust van de grote verantwoordelijkheid dat ouders kinderen aan ons toevertrouwen. Veiligheid, persoonlijke zorg en aandacht staan bij ons voorop. Het kinderdagverblijf neemt een deel van de opvoeding van het kind over tijdens de uren dat het kind aanwezig is. Naast de opvoeding in de thuissituatie bieden we het kind individuele begeleiding in het opvoedingsproces en groepsopvoeding. Door middel van de groepsopvoeding leert het kind rekening houden met anderen.

Wanneer we over de kwaliteit van het kinderdagverblijf spreken dan bedoelen we:

- de accommodatie
- de beroepskrachten
- de pedagogische werkwijze
- de samenwerking met ouders
- de organisatie van de instelling

1.1 Visie en doelstellingen

Een kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo. Door te zorgen voor een veilige omgeving dragen wij ertoe bij dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen, zowel op emotioneel, persoonlijk als sociaal gebied. Daarnaast leren wij de kinderen spelenderwijs met normen en waarden omgaan.

Ons kinderdagverblijf heeft als doel een bijdrage te leveren aan de opvoeding van een kind tot een mens dat zichzelf respecteert en respect heeft voor zijn medemens en leefomgeving. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind in staat is (binnen zijn mogelijkheden) zelfstandig te functioneren, zelfvertrouwen heeft en gebruik maakt van zijn talenten. Het kind staat bij ons centraal. Wij vinden vooral het stimuleren van kinderen tot zelfstandigheid en het zich sociaal kunnen ontwikkelen erg belangrijk.

Een goede relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind speelt een grote rol. Door de openheid en warmte van het team, zorgen de pedagogisch medewerkers voor een goede sfeer waarbij iedereen zich prettig en veilig voelt. Er wordt vanuit gegaan dat ieder kind zich in zijn eigen tempo emotioneel, lichamelijk, cognitief, sociaal en creatief kan ontwikkelen. De mate en het tempo waarop een kind zich ontwikkelt, is voor een groot deel afhankelijk van de omgeving waarin het kind opgroeit. Om deze reden is het contact met de ouders ook erg van belang. Wij vinden het belangrijk om ook met de ouders een hechte band te ontwikkelen, waarin openheid en vertrouwen de basis is.

Een kinderdagverblijf heeft specifieke mogelijkheden als het gaat om spelen in een grote groep kinderen. Juist hierdoor wordt veel aandacht besteed aan de sociale ontwikkeling. Duidelijkheid en het aangeven van grenzen zijn hierbij belangrijk. Het kinderdagverblijf draagt er zorg voor dat ieder kind optimale ontplooiingskansen wordt geboden door tijdens de opvang te zorgen dat:

- ieder kind zich veilig en geborgen voelt bij de leiding en in de groep
- het kind in staat gesteld wordt relaties aan te gaan met andere kinderen en volwassenen
- het kind zich in zijn eigen tempo emotioneel, lichamelijk, cognitief, sociaal en creatief kan ontwikkelen.

Door de kindvriendelijke inrichting van de Villa heeft het kind de unieke mogelijkheid om onder toezicht van de pedagogisch medewerkers zich spelenderwijs deze eigenschappen eigen te maken.

1.2 Villa Kakelbont

Villa Kakelbont is een particulier kinderdagverblijf en biedt opvang in maximaal 6 stamgroepen aan kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Het pand bestaat uit een hoofd- en een bijgebouw. Het kinderdagverblijf is dagelijks geopend van 7:30 tot 18:00 uur.

Het kinderdagverblijf wordt geleid door een eigenaar. Zij werkt al haar uren als leidinggevende. Tevens is zij voor 50 uur op jaarbasis de beleidsmedewerker van het kinderdagverblijf en heeft zij een taak bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken minimaal over een afgerond mbo-3-diploma pedagogisch medewerker. Daarnaast beschikken alle pedagogisch medewerkers over (kinder)-EHBO, BHV, Nederlands 3F en een certificaat werken met baby's. De pedagogisch coach beschikt over hbo-pedagogiek.

De ruimtes zijn qua inrichting afgestemd op de wettelijke kaders en de in het pedagogisch beleid geformuleerde visie. De ruimtes zijn afgestemd op de leeftijd van de kinderen die hier gebruik van maken. De ruimtes zijn ingericht met gevarieerd (spel)materiaal en zijn een rijke speel- leeromgeving die worden schoongehouden volgens de richtlijnen hygiëne, zoals geformuleerd in het bijbehorende protocol. De leidinggevende is verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van de locatie.

De inrichting van de gehele locatie, de groepen en de buitenruimtes bepalen de uitstraling, de sfeer, de veiligheid en de ontwikkelingsmogelijkheden van de kinderen. De inrichting van de ruimte is afgestemd op het werken met verticale of horizontale leeftijdsgroepen en de leeftijd van de kinderen. Bij de verticale groepen wordt rekening gehouden met de verschillende leeftijdsgroepen die gebruik maken van deze ruimte. Zowel de kleine als grote villa hebben een buitenruimte die is ingericht naar hun leeftijd. Hier kunnen de kinderen veilig, onder toezicht spelen. De buitenruimtes zijn aangrenzend aan de groepen.

Kinderen worden bij aanvang van de opvangperiode ingedeeld in een groep, de zogenaamde stamgroep (zie hoofdstuk 6). Wanneer een kind ongeveer tweeënhalf tot drie jaar is, mag het naar de horizontale groep. Dit is de groep voor kinderen vanaf 2,5 jaar en wordt op de Villa 'De Grote Villa' genoemd, een naam die de kinderen er zelf aan hebben gegeven. Echter, is de overplaatsing afhankelijk van de beschikbare plaatsen en van een wenperiode op de grote Villa. Door de wenperiode weten wij namelijk of een kind eraan toe is om op de grote Villa te gaan spelen.

Op Villa kakelbont hanteren wij een 'open deurenbeleid' (zie protocol opendeurenbeleid). Dat wil zeggen dat de traditionele groepsindeling op deze locatie af en toe wordt losgelaten. Kinderen krijgen structureel, op bepaalde momenten, de gelegenheid om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Dit kan variëren van een activiteitenprogramma voor de hele vestiging, af en toe vrij spelen op de gang, gezamenlijk buiten spelen tot het samenvoegen van groepen.

Op al onze groepen worden de kinderen op hun niveau aangesproken en gestimuleerd. Broertjes en zusjes kunnen in dezelfde groep opgevangen worden; jongere kinderen kunnen zich optrekken aan oudere kinderen en oudere kinderen leren rekening te houden met jongere kinderen. Er is continuïteit in de opvang.

Villa kakelbont is een veilige basis waarin een kind zich aan de vaste pedagogisch medewerkers, speelkameraadjes en aan de ruimte hecht. Deze continuïteit geldt ook voor de ouders. De pedagogisch medewerkers volgen over een langere periode de ontwikkeling van de kinderen en bouwen zo een langdurige samenwerking met de ouders op.

1.2.1 De kleine Villa

Kleine Villa (0 – 2.5 jaar)	Aantal kindplaatsen
Groep 1	16
Groep 2	16
Groep 3	13

Op de kleine Villa, het hoofdgebouw, wordt gewerkt in drie verticale groepen. Deze groepen bestaan uit twaalf tot zestien kinderen in de leeftijd van acht weken tot drie jaar. De groepen 1 en 2 bieden ook plek aan de flexibele opvang van kinderen, dit zijn kinderen die niet op vaste dagen komen. Het streven is de flexibele opvang aan te bieden op de stamgroep van het kind. Wanneer dit niet mogelijk is i.v.m. de BKR dan zullen we het kind op een andere groep opvangen.

De gang van de kleine Villa wordt als speelruimte gebruikt, hierin staat een huisje met glijbaan, er is een hoekje waar kinderen bijvoorbeeld met rubberen blokken en een keukentje kunnen spelen. Op het moment dat er kinderen in de gang spelen is er altijd een pedagogisch medewerker in de gang aanwezig.

Op de kleine Villa zijn aparte slaapkamers grenzend aan de opvangruimtes.

1.2.2 De grote Villa

Grote Villa (2.5 – 4 jaar)	Aantal kindplaatsen
Groep 4	16
Groep 5	16
Groep 6	8

Op de grote Villa wordt gewerkt in twee horizontale groepen voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar, de maximale groeps grootte is voor beide groepen 16 kinderen. Op de grote Villa hebben we de beschikking over een grote extra speelruimte waar veel gebruik van wordt gemaakt. Deze kan tevens ook gebruikt worden als extra groep. Hierover leest u meer in hoofdstuk 6 stamgroepen. De kinderen mogen in de hoekjes van alle ruimtes spelen. Om de rust op de groepen te bewaren kunnen zij ook puzzelen, kleuren of met andere materialen spelen aan de tafels.

Op de grote Villa wordt door middel van andere activiteiten en stimulerende materialen meer uitdaging geboden aan de kinderen, vanzelfsprekend passend bij hun ontwikkelingsfase. Op de grote Villa is geen aparte slaapruijnte, als ouders willen dat hun kind nog slaapt 's middags is het mogelijk om ze laten slapen op de kleine Villa. Verder is het mogelijk om kinderen als ze erg moe zijn te laten rusten op de stretcher op de groep.

2 Het pedagogisch klimaat

In het tweede hoofdstuk van dit beleidsplan wordt uitgelegd hoe er op Villa Kakelbont wordt gewerkt aan de emotionele veiligheid, persoonlijke- en sociale competenties van kinderen en hoe de kinderen leren om te gaan met verschillende normen en waarden.

2.1 Emotionele veiligheid

Werken aan emotionele veiligheid betekent zorgen voor een emotioneel veilige basis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het is belangrijk dat een kind zich thuis voelt op het kinderdagverblijf en gezien en gewaardeerd wordt. Het bieden van veiligheid draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Als een kind zich veilig voelt en op z'n gemak, kan het zich optimaal ontwikkelen.

Onze pedagogisch medewerkers dragen er zorg voor dat een kind zich gezien voelt. Zij gaan met de kinderen een emotionele relatie aan waarbinnen het kind zichzelf kan zijn. Wanneer het kind zich uit door middel van emoties, dan reageert de medewerker hier met begrip en positief op. Zo leert en ervaart het kind dat hij er mag zijn, zich mag uiten en dat het serieus genomen wordt. Het gevoel van veiligheid zal zich hierdoor verdiepen en verder uitgroeien.

Naast het aangaan van relaties bieden structuur, regels en afspraken en het stellen van grenzen tevens een gevoel van veiligheid. De structuur van de dag en het weten wat er gaat gebeuren binnen een begrensde omgeving, biedt kinderen de mogelijkheid en de veiligheid om zichzelf op een goede manier te ontwikkelen.

Bij de start van de plaatsing is er extra aandacht voor het wennen van het kind op de Villa. Afhankelijk van de leeftijd van het kind wordt er in overleg met de ouders een wenschema opgesteld. Binnen dit wenschema houden wij rekening met de leeftijd van het kind. Een van de doelen van het wennen is het werken aan het gevoel van veiligheid van het kind. De relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker wordt langzaam opgebouwd. De mentor van het kind speelt een cruciale rol binnen de wenperiode (zie paragraaf 9.3).

2.2 Persoonlijke competenties

Wanneer we het hebben over persoonlijke competenties, dan hebben we het over persoonskenmerken van een kind zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. In de leeftijd van 0 tot 4 jaar maken kinderen belangrijke ontwikkelingen door, zij leren dagelijks nieuwe vaardigheden.

Wij gaan ervanuit dat het kind, van kleins af aan, van nature leergierig is. De activiteiten en materialen in het kinderdagverblijf leveren een belangrijke bijdrage aan de cognitieve ontwikkeling. De taalontwikkeling van het kind krijgt veel aandacht op het kinderdagverblijf. Dit gebeurt onder meer door veel te praten met de kinderen en regelmatig voor te lezen. We zingen vaak wanneer de kinderen aan tafel zitten: voor of na de "eetmomenten". Om hierbij ook de baby's te betrekken, neemt de pedagogisch medewerker een baby op schoot, ligt de baby in een kuipstoel of in de box, welke vlakbij de tafel staat.

Onder persoonlijke competenties valt ook de lichamelijke groei van een kind en de verschillende stappen die het doormaakt in de ontwikkeling van de zintuigen. De lichamelijke ontwikkeling zal worden gevolgd en regelmatig met de ouders worden besproken. Door verschillende activiteiten aan te bieden zal de lichamelijke (motorische) ontwikkeling worden gestimuleerd. Dit kunnen bewegingsactiviteiten zijn of activiteiten die tot doel hebben de zintuigen te prikkelen. Voorbeelden van dit soort activiteiten zijn:

- bewegingsliedjes, zoals ‘klappen in de handen’;
- kringspelletjes;
- kiekeboe;
- activiteiten voor de fijne motoriek, zoals een puzzel met kleine stukjes, kralen rijgen, prikken en tekenen;
- activiteiten voor de grove motoriek, zoals klimmen, van de glijbaan en fietsen;
- muziekles.

Door deze manier van werken ontwikkelen kinderen zich op motorisch-, cognitief-, taal- en creatief gebied. Deze ontwikkeling vindt bij kinderen spelenderwijs en onder begeleiding plaats, ze worden gecompimenteerd en aangemoedigd.

2.3 Sociale competenties

Werken aan sociale competenties betekent relaties aangaan met anderen, door interactie met andere kinderen en pedagogisch medewerkers. Hiermee ontwikkelt het kind vaardigheden over hoe je met anderen omgaat en hoe je rekening met elkaar houdt. De grote kinderen houden rekening met de kleintjes en de kleine kindjes en baby's leren van de grote kindjes.

De sociale ontwikkeling van de kinderen krijgt in het kinderdagverblijf bewust maar soms ook onbewust aandacht:

- De kinderen kennen elkaar en er ontstaan vriendschappen.
- Bij afwezigheid van een kind wordt het door andere kinderen gemist.
- De kinderen leren dat ze soms even op hun beurt moeten wachten.
- De kinderen leren dat ze soms speelgoed moeten delen met andere kinderen en dat je er ook samen mee kunt spelen.
- De kinderen leren al jong om natuurlijke verschillen te accepteren, zoals leeftijd, vaardigheid, karakter en huidskleur.

Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer de kinderen gestimuleerd worden om samen oplossingen te vinden, elkaar te helpen en door te praten over wat ze mee maken.

Iedere groep heeft overigens groepsrituelen, bijvoorbeeld bij het eten of drinken, verjaardagen óf bij het wennen of afscheid nemen van een kind. Door deze rituelen ontdekken kinderen dat deze rituelen bij hun groep horen en dat zij daar onderdeel van uitmaken.

2.4 Normen en waarden

Kinderen leren in hun eigen gezin regels en afspraken. Ieder gezin heeft eigen waarden en gewoontes die te maken hebben met factoren als: godsdienst, cultuur, het soort werk dat ouders doen, de buurt en de clubs waar zij komen. Op het kinderdagverblijf hebben de pedagogisch medewerkers een voorbeeldfunctie. Zij leren de kinderen dat er verschillen zijn tussen mensen en gewoontes. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen hoe zij hiermee om kunnen gaan volgens de geldende normen en waarden binnen onze maatschappij.

Onder de noemer normen en waarden verstaan we ook het leren omgaan met gevoelens, die zowel positief als negatief kunnen zijn. De pedagogisch medewerkers hebben aandacht voor gevoelens van de kinderen. Zij helpen het kind gevoelens te ontdekken, door onder andere zelf gevoelens te tonen en op de gevoelens van de kinderen te reageren. Gevoelens, zoals pijn, boosheid, verdriet en omgaan met conflicten zijn bij kinderen geregeld aanwezig. Het is belangrijk om goed naar kinderen te kijken om zo goed mogelijk te achterhalen wat hun gevoelens zijn en ze te helpen deze te uiten. Vooral bij jonge kinderen is dat moeilijk. We proberen kinderen te helpen bij het maken van keuzes en ze duidelijk te maken dat daar negatieve of positieve gevoelens uit voort kunnen vloeien.

3 Dagelijkse gang van zaken

Zoals reeds beschreven, hebben kinderen structuur nodig om zich veilig te voelen. Op de Villa zijn er een aantal activiteiten die dagelijks terugkomen. Die activiteiten zullen in dit hoofdstuk worden beschreven.

3.1 Eten en drinken

Op Villa Kakelbont eten we 's ochtends fruit, tussen de middag brood en in de loop van de middag op de Kleine Villa nog yoghurt met fruitprak en een maisstengel en op de Grote Villa yoghurt en groente, komkommer, paprika, wortel en tomaat. Bij ieder eetmoment is er water voor de kinderen. Bij het brood drinken we melk.

Iedere ochtend rond half 10 wordt er fruit gegeten. Voordat we aan tafel gaan wordt er eerst opgeruimd. Het fruit wordt in de keuken klaargemaakt door de groepshulp. We hebben dagelijks vers fruit; bananen, appels, peren en in de seizoenen ook mandarijnen, aardbeien, druiven en meloen. Voor we gaan eten worden eerst alle handjes en mondjes gewassen, ieder kind krijgt een eigen schone washand en daarna zingen we 'smakelijk eten'. De kleine kinderen krijgen een fruithap en de grote kinderen krijgen stukjes fruit in een bakje. Als het fruit op is, zingen we liedjes met de kinderen. Voor het fruit drinken we water.

Rond half 12 gaan we aan tafel voor de broodmaaltijd. Wederom geldt: eerst opruimen en handen en monden wassen. Voor alle kinderen staat een boterham met zuivelspread klaar, dit is klaargemaakt door de groepshulp. Bij het brood krijgt ieder kind een (tuit)beker melk of water. De pedagogisch medewerkers zitten ook gezellig aan tafel en eten (als ze willen) een boterham met de kinderen mee. De boterhammen na de eerste worden gesmeerd door de pedagogisch medewerker aan tafel. Zowel op de grote- als op de kleine villa bieden wij kaas, kipfilet, zuivelspread, humus, appelstroop of jam aan. Af en toe hebben we ook wat extra's, zoals een stukje gebakken ei of knakworstjes. De kinderen van de grote Villa mogen de volgende boterhammen zelf smeren. Natuurlijk wordt bij het eten rekening gehouden met diëten of wensen van ouders. Dit geldt ook voor het aantal boterhammen. Op Villa Kakelbont krijgen de kinderen maximaal drie boterhammen en als ze "berenhonger" hebben drieënhalf. We leren de kinderen om te kiezen wat ze op hun boterham willen en te vragen "mag ik nog een boterham en/of melk". Om allergische reacties te voorkomen, gebruiken wij geen pindakaas of chocopasta. Tot slot wordt erop gelet dat de kinderen netjes eten, het brood niet in hun mondjes proppen en er niet wordt gespeeld met het eten.

's Middags rond 3 uur is het volgende eetmoment. De pedagogisch medewerkers zorgen voor schone handen en mondjes en vervolgens krijgen de kinderen op de Kleine Villa yoghurt met fruitprak en op de Grote Villa groente. Hierna mogen ze nog wat water en peperkoek of een maisstengel.

Het uitgangspunt van Villa kakelbont is dat het ontbijt en de warme maaltijd zoveel mogelijk thuis in gezinsverband gegeten wordt. Voor de kinderen tot ongeveer 1.5 jaar kan het zijn dat, wanneer de kinderen laat worden opgehaald, het te laat is voor het avond eten. Daarom is er de mogelijkheid om de groentehap, die wordt meegegeven door de ouders en door ons wordt opgewarmd, op Villa Kakelbont te geven.

3.2 Slapen

Slapen gebeurt zoveel mogelijk in het ritme van thuis. De kinderen van de grote Villa kunnen, indien nodig, slapen op de kleine Villa. Om alle indrukken en belevenissen te verwerken is even lekker slapen zeker nodig. We kijken naar het ritme van het kind, maar ook naar het ritme thuis. Uit ervaring weten we dat kinderen op Villa Kakelbont meer slaap nodig hebben door alle indrukken en belevenissen dan wanneer ze thuis zijn. De drie verticale groepen op de kleine Villa hebben aparte slaapkamers en we

proberen de kinderen zoveel mogelijk in hetzelfde bedje te leggen. Bij het slapen krijgen de kinderen een pyjama en een slaapzak aan. Slaapzakken en pyjama's zijn aanwezig.

Veel kinderen slapen met speen en/of knuffel van thuis. Dit geeft ze een vertrouwd gevoel en maakt dat ze rustiger in slaap zullen komen. Wanneer een kind niet makkelijk inslaapt op de slaapkamer of andere kinderen wakker houdt, wordt er gekeken of het kind in een andere rustige ruimte in slaap kan vallen. Lukt dit ook niet dan proberen we het wat later nog eens. We maken gebruik van buitenbedjes zodat kinderen buiten kunnen slapen. Veel kinderen slapen namelijk heel goed in de buitenlucht. Dit wordt altijd in overleg met de ouders gedaan. Natuurlijk houden we hierbij rekening dat het kind niet te warm of te koud is aangekleed.

Op de Grote Villa hebben we rustbedjes, de kinderen (die mogen rusten) gaan even lekker rusten en er wordt naar een verhaaltje geluisterd. Over het rusten hebben we afspraken gemaakt met de ouders. Wanneer een kind in slaap valt, die niet meer mag slapen, maken we het kind wakker na 3 kwartier tot een uur in verband met de slaapcyclus

3.3 Verschoenen

Na alle eetmomenten en het slapen worden de kinderen die nog niet zindelijk zijn verschoond. Er zijn vaste verschoon momenten, na het fruit, voor en na het slapen en dan nog een keer rond 16.30 uur. Natuurlijk wordt er, als het nodig is, ook tussendoor verschoont. Verschoenen is een hygiënische aangelegenheid, maar ook een contactmoment. De pedagogisch medewerker geeft op dat moment ook even alle aandacht aan het kind dat verschoond wordt.

De pedagogisch medewerker wast na het verschoenen haar handen met zeep. Nadat een kind verschoond is wordt het verschoonkussen schoongemaakt met schoonmaakmiddel. Luiers zijn op Villa Kakelbont aanwezig. Indien ouders het op prijs stellen eigen luiers te gebruiken, kunnen ze deze in het mandje van hun kind leggen. Met de kinderen die zindelijk zijn gaan we na het fruit, na de broodmaaltijd en na het yoghurt eten naar het toilet. Verder geven deze kinderen zelf gedurende de dag aan wanneer zij naar de wc moeten. Als we klaar zijn op het toilet, wassen we onze handjes met zeep en drogen af met papieren wegwerp handdoekjes.

3.4 Zindelijkheidstraining

Wanneer een kind toe is aan zindelijkheidstraining zullen wij hierop inspringen. Een kind geeft zelf aan wanneer het hieraan toe is, maar natuurlijk kunnen ouders en pedagogisch medewerkers hen hierin stimuleren. Als ouders zelf gaan oefenen dan zullen wij hierop ook inspelen. We nemen het kind mee als de kinderen die zindelijk zijn naar het toilet gaan en vragen tussendoor regelmatig of het kind naar het toilet moet. Op Villa Kakelbont hebben we kleine toiletjes maar ook potjes. Een kind wordt niet verplicht om op het potje of het toilet te gaan, het moet het zelf willen. Als een kind mee wil naar het toilet om te oefenen dan mag dat altijd.

Om de kinderen te stimuleren heeft elk kind een eigen plaskaart. Deze zijn van papier en hangen op het toilet. Hierop mag het kind nadat het naar het toilet is geweest een stickertje plakken.

3.5 Spelen

Kinderen leren door te spelen. Er is veel binnen speelgoed aanwezig op het kinderdagverblijf en aangezien wij ook veel buiten spelen, is er ook voldoende buitenspeelgoed. Ook baby's mogen in de wagen mee naar buiten. In de zomer wordt er voor de baby's een grond box neer gezet. Spelen is voor kinderen heel belangrijk; spelenderwijs ontdekken kinderen zichzelf en de wereld om zich heen. Spelen draagt bij aan de ontwikkeling van hun lichaam, verstand, taal, gevoel en fantasieën. Spel is een ruim begrip, wij vinden het belangrijk dat het kind er plezier aan beleeft.

Een kind van 1½ tot 2 jaar speelt meestal nog niet samen met andere kinderen maar wel naast andere kinderen. Deze leeftijdsgroep doet vooral elkaar en anderen na. De peuter ontwikkelt zich sterk, vooral ook in sociale vaardigheden, peuters spelen naast elkaar maar ook al met elkaar. Kinderen zien veel van elkaar en leren daardoor veel. De rol van de pedagogisch medewerker is zorgen voor een veilige en vertrouwde omgeving. Zij stimuleert, begeleidt en geeft het kind complimenten tijdens spel- en activiteitsituaties. Oudere kinderen kunnen al veel alleen, de begeleidende rol bij hen verkleint, waardoor het kind meer voldoening en zelfvertrouwen krijgt. De pedagogisch medewerker zal alleen ingrijpen wanneer er gevaar dreigt, de sfeer op de groep negatief wordt beïnvloed en/of andere kinderen in hun spel worden belemmerd. Wanneer kinderen klaar zijn met spelen, wordt door de pedagogisch medewerker gevraagd of zij het speelgoed zelf willen opruimen. Samen bergen ze het gebruikte speelgoed op, op de plaats waar het hoort. Op de grote villa wordt opruimen gestimuleerd door een opruimliedje

3.5.1 Buitenspelen

Frisse lucht en daglicht zijn gezond voor ieder mens. Het uitgangspunt op de Villa is om twee keer per dag lekker buiten te spelen. Ook bij regen gaan we weleens naar buiten, de kinderen krijgen dan regenlaarsjes aan zodat ze lekker in de plassen kunnen stampen en we hebben regenpakjes.

Op de speelplaats van de kleine Villa kunnen kinderen fietsen, op de motortjes of autootjes rijden, in de zandbak spelen, maar natuurlijk ook van de glijbaan of in de boot spelen. De buitenspeelruimtes zijn afgescheiden door poorten. Geregeld gaan deze open, zodat de kinderen van de hele buitenruimte kunnen gebruik maken. Er is vanzelfsprekend voldoende toezicht bij aanwezig. Ook het gebouw van de grote Villa heeft een aangrenzende buitenspeelruimte. De kinderen kunnen fietsen, in de zandbak en in het huisje spelen en op de berg klimmen, klauteren en glijden maar ook met het buitenspel materiaal spelen.

Bij echt warm weer zetten we een badje op, zodat de kinderen in het water kunnen spelen. Er gaat elke dag schoon water in het badje. We hangen de sproeier op zodat kinderen onder de sproeier door kunnen lopen. We zetten emmers met water bij de zandbak, zodat ze modder kunnen maken. Ook met warm weer zorgen we voor voldoende toezicht bij alle activiteiten. Om verbranden door de zon tegen te gaan gebruiken we zonnebrand, petjes en T-shirts, waarmee de kinderen het water in mogen. Op de grote villa zijn er voor de kinderen ook zonnebrillen beschikbaar. Deze mogen de kinderen pakken wanneer zij willen.

Bij extreme hitte wordt de duur van het buitenspelen beperkt en/ of het spel aangepast zodat grote inspanning wordt vermeden. Er wordt extra drinken aangeboden en er wordt op toegezien dat de kinderen tussen 12:00 en 15:00 uur zoveel mogelijk in de schaduw spelen of zelfs binnen blijven. Bij extreme kou wordt de duur van het buitenspelen beperkt. De kinderen dragen een muts, wanten en sjaal en de pedagogisch medewerkers doen activiteiten met de kinderen waardoor de kinderen goed bewegen.

3.5.2 Conflictsituaties

Natuurlijk ontstaan er ook weleens conflictsituaties. Dit hoort bij het “groter groeien”, hierdoor leren kinderen normen en waarden. Kinderen zijn bezig grenzen te ontdekken, dit hoort bij de ontwikkeling van het kind. Wanneer er een conflict is tussen twee kinderen zal de pedagogisch medewerker in eerste instantie niet ingrijpen maar kijken of de kinderen dit conflict zelf oplossen. Pas wanneer de pedagogisch medewerker ziet dat dit niet lukt, zal ze er met de kinderen over praten en proberen samen met de kinderen een oplossing te bedenken. Natuurlijk grijpt een pedagogisch medewerker meteen in wanneer een kind een ander kind pijn doet. Wanneer een kind iets afpakt van een ander kind zal zij het kind aanspreken en zeggen dat het niet aardig is om iets af te pakken en het afgepakte

teruggeven. Wanneer bepaald gedrag zich blijft herhalen overleggen we met de ouders. Door samen te observeren en één lijn te trekken en te corrigeren, geeft dit duidelijkheid en structuur aan het kind.

3.6 De overdracht

Dagelijks vindt er een mondelinge overdracht plaats tijdens de haal- en brengmomenten of middels het klappertje van het kind. Iedere ochtend vertellen de ouders eventuele bijzonderheden, zodat de pedagogisch medewerkers in kunnen spelen op de belevingswereld van het kind. Ook wanneer het kind wordt opgehaald is er een mondelinge overdracht. Voor de schriftelijke overdracht gebruiken we klappertjes. Bij baby's schrijven we, als de drukte op de groep dit toelaat, dagelijks en voor de oudere kinderen één of twee keer in de veertien dagen. Op een lijst wordt bijgehouden wanneer er geschreven is zodat er voor alle kinderen in de klappertjes geschreven wordt. Wanneer er een activiteit is geweest, wanneer we bijvoorbeeld naar de speeltuin of kinderboerderij zijn geweest of wanneer de kinderen muzikles hebben gekregen, wordt er voor alle kinderen die zijn mee geweest één verhaaltje geschreven. Dit wordt in de klappertjes gedaan. Over het algemeen worden hier ook foto's bijgeplakt.

Wanneer een kind naar school gaat wordt een zogenaamd Alle Kinderen In Beeld (AKIB)-formulier ingevuld. Het gaat over de ontwikkeling van het kind en dit wordt met de ouders besproken. Dit formulier is voor de basisschool. Wij geven dit formulier mee aan de ouders zodat zij dit zelf op school kunnen inleveren. Een zogenaamde "koude" overdracht. Wanneer de ouders dit willen kunnen zij een kopie van dit formulier bij de buitenschoolse opvang (BSO) afgeven. Wanneer een gesprek plaats vindt tussen de ouders, de leerkracht van de basisschool en het kinderdagverblijf wordt dit een "warme" overdracht genoemd. Ook in dit geval ontvangen de ouders het AKIB-formulier.

4 Baby's

Het pedagogisch beleid geldt uiteraard ook voor de baby's. Toch willen wij aan baby's extra aandacht besteden, gezien de kwetsbaarheid van het zeer jonge kind.

Een pasgeboren baby is totaal afhankelijk van anderen. Binnen vier jaar groeit de baby uit tot een kind met een grote mate van zelfstandigheid. Op welke wijze en in welk tempo verschilt per kind. Ieder kind heeft zijn eigen capaciteiten, intelligentie en temperament. Daarnaast spelen ook de mensen waarmee de baby te maken krijgt een belangrijke rol in de manier waarop een baby zich kan ontplooiën. De pedagogisch medewerker op de babygroep kan deze ontwikkeling positief beïnvloeden. Het rooster van de babygroepen is zo samengesteld dat aan iedere 0-jarige twee vaste gezichten zijn gekoppeld. Dit betekent dat op iedere dag dat deze 0-jarige aanwezig is, er in ieder geval een van deze twee Pedagogisch medewerkers werkzaam is.

Baby's kunnen moeite hebben met het verwerken van de hoeveelheid prikkels, het is dan ook belangrijk de hoeveelheid prikkels te beperken. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een goede balans zodat de baby enerzijds gestimuleerd wordt, maar anderzijds niet meer prikkels heeft opgedaan dan hij kan verwerken. Mocht dit toch het geval zijn, dan zal de pedagogisch medewerker ervoor waken dat de baby weer tot rust kan komen.

4.1 Ritme

Ook het ritme van de dag is belangrijk voor baby's. De pedagogisch medewerkers zullen zo veel als mogelijk het ritme van thuis aanhouden. Met de ouders wordt het ritme en de dagindeling van de baby besproken. Daarnaast worden de bevindingen gedeeld en het handelen op het individuele kind hierop aangepast. Voor de baby's ontbreekt dus het vaste dagritme. Door de pedagogisch medewerkers wordt heel individueel gekeken naar de behoeftes van de kinderen. Deze manier van werken vraagt om een goede intake, overdracht en nauwe samenwerking met de ouders.

4.2 Taalverwerving

De stem, de ogen en het gezicht van de pedagogisch medewerker spelen een belangrijke rol bij de taalverwerving. De pedagogisch medewerker kijkt tijdens de verzorging naar het kind en praat met het kind. Door te reageren op de baby en de baby op de pedagogisch medewerker te laten reageren, wordt het kind gestimuleerd tot communicatie. Wij vinden het belangrijk om het kind de ruimte te geven om zelf te communiceren. Dit kan door geluidjes, brabbelen of non-verbaal gedrag. De pedagogisch medewerkers wachten even met reageren om de baby zelf de mogelijkheid te geven om te reageren.

De pedagogisch medewerkers praten in correcte zinnen en met correcte woorden. Uit onderzoek blijkt dat kinderen al op een veel jongere leeftijd dan gedacht gebaat zijn bij volwassen taalgebruik. Hoe meer er tegen een baby gepraat wordt en vooral in lange zinnen, hoe beter dit is voor de ontwikkeling van de hersenen. De pedagogisch medewerkers gebruiken "normale" woorden en er wordt niet in babytaal gesproken.

4.3 Emotionele ontwikkeling

Lichamelijk contact is spel voor de baby. Knuffelen, aaien en wiegen is uitermate belangrijk voor zijn welzijn en ontwikkeling. De pedagogisch medewerker zal ingaan op uitingen van lust- en onlustgevoelens, zowel verbaal als non-verbaal, als door middel van lichamelijk contact. Hierdoor ontwikkelt de baby een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Na verloop van tijd zal het kind onderscheid gaan maken tussen bekenden en onbekenden en eventueel een eenkennigheidfase ondergaan. Het is duidelijk te merken dat de interesse voor de andere kinderen groeit. De baby's lachen en brabbelen naar elkaar. De pedagogisch medewerker zal dit contact stimuleren door baby's in elkaars nabijheid te brengen, door hen bijvoorbeeld tegenover elkaar te zetten.

4.4 Activiteiten

Het werken met baby's bestaat zeker niet alleen uit voeden en verzorgen. Er worden veel activiteiten met de baby's ondernomen. Tijdens het verzorgen zelf worden er activiteiten ondernomen, zoals bij het verschonen, kiekeboe spelen, teentjes tellen, er komt een muisje aangelopen, etc. Ook in de periode dat de baby wakker is, wordt er gespeeld. Denk aan het bouwen van blokkentorens, boekjes lezen, vingerverven, "voel en ontdek"-materialen of babygymnastiek. Buitenspelen is ook van belang bij de baby's. Het is van belang voor de ontwikkeling van de kinderen om op een veilige plek te kunnen ontdekken en bewegen en het buiten zijn te ervaren. De meerwaarde van de verticale groepen binnen ons kinderdagverblijf is dat de baby's van de oudere kinderen leren en de oudere kinderen leren rekening te houden met de jongsten. De oudere kinderen leren het goede voorbeeld te geven en met baby's te spelen.

Baby's gaan ook naar buiten, zij zitten in de wandelwagen of liggen in de grote box, die bij mooi weer buiten staat. Wanneer het warmer weer is staat de box onder het zonnesherm of in de schaduw zodat de kleintjes niet te veel in de zon zijn. Geregeld wandelen we met de kleintjes ook door het bos. Ook mogen de kleintjes buiten kruipen, we doen ze dan een extra broek en sokken over hun voetjes aan. Voor de wat grotere kinderen die nog niet kunnen lopen hebben we loopkarretjes. Om het lopen te oefenen en te stimuleren.

4.5 Huilende baby's

Het meest indringende communicatiemiddel dat baby's hebben, is huilen en dat is zeer effectief. Sommige baby's huilen veel en andere baby's huilen weinig. Uit onderzoek is gebleken dat de meeste baby's ongeveer twee uur per dag huilen. Wanneer een baby veel huilt, kan er soms lichamelijk iets niet in orde zijn, waardoor onderzoek door de huis- of jeugdarts altijd belangrijk is. Andere baby's huilen omdat ze snel geprikkeld zijn. Zij hebben moeite om alles wat er om hen heen gebeurt te verwerken. De pedagogisch medewerkers proberen in overleg met de ouders uit te zoeken waar de baby rustiger van wordt en drukker momenten af te wisselen met voldoende momenten waar de baby rustig van wordt. Baby's kunnen ook een periode veel huilen omdat ze gefrustreerd zijn. Zij willen zich bijvoorbeeld omdraaien en merken dat ze dat nog niet kunnen. Vaak worden deze baby's rustiger als ze eenmaal leren kruipen, praten en lopen.

Een baby aandacht geven helpt en hoeft niet altijd ten koste te gaan van de groep. Een baby op tafel zetten tijdens het eten kan rustgevend zijn. Wij vinden het van belang dat de pedagogisch medewerkers rustig blijven wanneer een baby veel huilt, de medewerker zal met ze praten en de baby wiegen om de baby tot rust te laten komen en een veilig gevoel te geven.

Wij vinden het belangrijk om hierover met de ouders in gesprek te gaan. Wij bespreken met hen wat we kunnen doen en hoe de ouders hier thuis mee omgaan. Ouders kennen hun eigen kind goed en kunnen ons vertellen wat het beste werkt bij hun eigen kind.

4.6 Flesvoeding

Op Villa Kakelbont is Nutrilon flesvoeding aanwezig. Indien behoefte is aan een ander soort voeding brengt de ouder dit zelf mee. De voeding wordt op Villa Kakelbont bereid. Er is ook de mogelijkheid om de baby borstvoeding te geven, dit wordt bewaard in de koelkast en eventueel ook in de vriezer. In de voedingsmandjes van de baby's in de keuken liggen naam-labels met een elastiekje eraan, dit kan om de fles met borstvoeding gedaan worden. Flessen en spenen, van het merk Avent, zijn op Villa Kakelbont aanwezig.

Alle gebruikte flessen en spenen en overige materialen en hulpmiddelen worden direct na de voeding met water omgespoeld. Aan het eind van de dag worden alle gebruikte flessen in de steamer uitgekookt en droog bewaard in de koelkast, volgens de hygiëncode voor kleine instellingen van de branche kinderopvang.

In de keuken hangen lijstjes met de slaap en voedingstijden van de baby's. Hierop staat ook of het kind al fruit mag en eventuele bijzonderheden van het kind, te denken valt hierbij aan allergieën. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om door te geven wanneer hieraan iets veranderd. Voorbeelden van veranderingen zijn: andere voedingstijden, als een kind brood mag en wanneer een kind opvolgmelk mag. Verder hangt er op de groep een whiteboard waarop de slaaptijden van de kinderen wordt genoteerd, hoe laat de voedingen gegeven zijn en hoeveel het kind gedronken heeft.

4.7 Slapen

Slapen gebeurt zoveel mogelijk in het ritme van thuis, de groepen waar de baby's in verblijven hebben aparte slaapkamers en we proberen de kinderen zo veel mogelijk in hetzelfde bedje te leggen. De baby's krijgen een slaapzakje aan, zodat ze het niet koud krijgen. Veel kinderen slapen met speen en/of knuffel van thuis. Dit geeft ze een vertrouwd gevoel en maakt dat ze rustiger in slaap zullen komen. Wanneer een baby niet kan slapen dan kunnen we er voor kiezen om met het kind in de wandelwagen een eindje te gaan mee wandelen. Wanneer de baby in slaap is gevallen mag het buiten verder slapen. De wagen staat dan zodanig dat er van binnenuit in gekeken kan worden. Er wordt regelmatig gecontroleerd of het kind nog slaapt en warm genoeg is. Voor de kou en de wind gebruiken we de regenkap en een plastic regenhoes. In de zomer gebruiken we een insectennet over de wagen. Wanneer het wat kouder weer is spreekt het voor zich dat de kinderen voldoende warm worden aangekleed.

5 Intake en wenperiode

In dit hoofdstuk wordt het intakegesprek en de eerste periode van een kind op de Villa beschreven.

5.1 De intake

Een kind moet wennen aan een nieuwe omgeving, aan de pedagogisch medewerkers en aan het gemis van de vertrouwde ouders. Nadat een rondleiding en een oriënterend gesprek heeft plaatsgevonden, krijgen ouders een inschrijfformulier. Als tot plaatsing wordt besloten zal tijdens de wenochtend een intakegesprek plaatsvinden. De groepshulp assisteert (indien nodig) tijdens de intake de pedagogisch medewerker op de groep.

Het intakegesprek bedient meerdere doelen:

- informeren van ouders over de opvang
- verkrijgen van meer inzicht in en een beeld van het kind
- verkrijgen van meer inzicht in en een beeld van de thuissituatie
- opbouwen van een goede relatie met de ouders
- bespreken wenschema van het geplaatste kind.

Tijdens het intakegesprek komen allerlei praktische zaken aan bod, maar is het ook van belang dat er een basis van vertrouwen gelegd wordt tussen de ouder en de pedagogisch medewerker. De ouders zijn de belangrijkste opvoeders van het kind, zij kennen immers hun kind als geen ander. Daarom is voor ons een goede verstandhouding en afstemming met de ouders van groot belang. Het is belangrijk dat ouders weten dat hun kind goed verzorgd op het kinderdagverblijf achter blijft, zodat ze met een goed gevoel kunnen gaan werken. Om zeker te weten dat alle onderwerpen aan bod komen, is de handleiding intakegesprekken ontwikkeld.

De ouders ontvangen bij de intake de volgende documenten:

- Gegevens van de locatie
- Huisregels van de locatie
- Klachtenreglement (op de website)

De mentor (of de leidster die de gehele dag aanwezig is op de groep) is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het kennismakings-/intakegesprek.

5.2 De wenperiode

Het verloop van het wenproces is per kind verschillend. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met de leeftijd van het kind, het karakter en of een kind al eerder op een opvang gezeten heeft. De mentor zal daarom in samenspraak met de ouder(s) per kind bekijken welke en hoeveel begeleiding nodig is.

De eerste wendag, dit zal niet langer dan één dagdeel zijn (3,5 tot 4 uur), worden ouder en kind rond 9 uur verwacht. Na deze tijd hebben de andere kinderen hun ouders uitgezwaaid en is de grootste drukte in de groep voorbij. Dit is het moment waarop wij het kind dan ook de aandacht kunnen geven die het nodig heeft om te wennen. Onder het genot van een kopje koffie of thee spreken wij met de ouders alles door en kan de ouder zijn/haar kind rustig observeren. De pedagogisch medewerker kan, door haar ervaring, goed inschatten wanneer het moment daar is om afscheid te nemen. De ouder kan altijd bellen om te vragen hoe het gaat. Het is voor het kind en de ouder het fijnst wanneer het kind rond 12.30/13.00 uur opgehaald wordt, er kan dan even rustig besproken worden hoe de eerste dag is verlopen. Uit onze ervaring blijkt dat een kind in de meeste gevallen aan twee dagdelen wennen genoeg heeft, natuurlijk kan het indien nodig nog één of twee dagdelen extra komen wennen. In overleg kan er ook gekozen worden om een hele dag te wennen dit is dan van 9.00 tot 16.00 uur. Tijdens de eerste dagen op het kinderdagverblijf is het belangrijk dat de ouder bereikbaar is en in de gelegenheid is om het kind, wanneer nodig, op te halen. Het belang van het kind staat immers voorop.

Overigens telt een kind dat op de Villa komt wennen, altijd mee voor de Beroepskracht Kind Ratio (BKR) op de stamgroep waar het gaat wennen. Meer informatie over de BKR wordt beschreven in paragraaf 6.3.

5.2.1 Evaluatiemomenten

Gedurende de wenperiode vindt iedere dag dat het kind aanwezig is een mondelinge overdracht plaats tussen de ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers. Na de wenperiode is er vanzelfsprekend dagelijks contact met de ouders en wanneer behoefte is aan een persoonlijk gesprek, dan zal er een afspraak worden gemaakt.

Zijn er zorgen over een kind dan zal dat intern besproken worden met de pedagogisch medewerkers en leiding van Villa Kakelbont. Indien nodig kan een observatie door onze pedagogisch coach, een verwijzing naar het consultatiebureau of de eigen huisarts, plaats vinden.

De mentor vult 1x per jaar een observatieformulier in. Zo monitoren wij de ontwikkeling van het kind. Mochten wij opvallend gedrag zien dan zullen we vaker observeren.

Wanneer een kind mag doorstromen naar de Grote Villa wordt er een overdrachtsformulier ingevuld. Nieuwe ouders worden rondgeleid op de Grote Villa.

Wanneer het kind naar school gaat wordt er een overdrachtsformulier ingevuld. Dit wordt meegegeven aan de ouders en zij geven dit vervolgens op school af. Dit is de zogenoemde “koude overdracht”.

Het kan ook een “warme overdracht” zijn, hierbij vindt een gesprek tussen school en KDV plaats. Wanneer er, naar aanleiding van de overdracht, behoefte is aan een persoonlijk gesprek tussen ouders en pedagogisch medewerkster zal een afspraak gemaakt worden.

6 Stamgroepen

De opvang op de Villa vindt plaats in stamgroepen, een kind heeft één vaste stamgroep. Aan deze stamgroep zijn vaste beroepskrachten toegewezen. Door ondertekening van de toestemmingsverklaring, geven ouders toestemming voor het incidenteel opvangen van hun kind op een andere groep. Het kind kan incidenteel een dag(deel) of voor een bepaalde periode op een andere stamgroep geplaatst worden;

- Op verzoek van ouders, omdat er bijvoorbeeld geen plek is op verschillende dagen in dezelfde groep. Met ondertekening van de toestemmingsverklaring geven ouders hiervoor toestemming.
- Als gevolg van over- of onderbezetting op de groep of om pedagogische redenen. Medewerkers, op de groepen, brengen de ouders vooraf op de hoogte van een incidentele wijziging van de stamgroep. Met ondertekening van de toestemmingsverklaring geven ouders hiervoor toestemming.
- Indien voor een door de ouders aangevraagde ruil-dag geen plaats is op de vaste stamgroep van het kind.
- Indien voor een door ouders aangevraagde (extra) dag geen plaats is op de vaste stamgroep van het kind.

Een ruil dag of extra dag kan aangevraagd worden via de mail. Aan de hand van de bezetting op die dag wordt gekeken of een ruil dag of extra dag mogelijk is.

Door de doorstroming van kinderen van de kleine naar de grote Villa, kan het voorkomen dat groep 4 en/of 5 over zijn capaciteit heen gaat. In dat geval wordt er tijdelijk gebruik gemaakt van Stamgroep 6 (de middengroep). Om de 'nieuwe' kinderen goed te laten wennen, zullen zij op groep 4 of 5 starten. Om de oudere kinderen extra uitdaging (doormiddel van activiteiten) te geven zullen er, maximaal 8, kinderen op groep 6 geplaatst worden. Hiervoor wordt een toestemmingsformulier ondertekend door een ouder.

6.1 Samenvoegen van groepen

In bepaalde situaties kan ervoor gekozen worden om groepjes kinderen buiten hun stamgroep samen te voegen. Hierdoor is er meer keus voor kinderen om samen te spelen en ontstaat de gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd of aan kinderen met dezelfde interesse.

Het dagprogramma op de groepen van het kinderdagverblijf is min of meer gelijk. Daardoor is de werkwijze op een (samengevoegde) groep voor de kinderen herkenbaar. De continuïteit voor de kinderen is zo gewaarborgd. Pedagogisch medewerkers van de andere groep zijn bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat op diverse momenten gedurende de week bewust gekozen wordt voor het open deuren beleid.

Stamgroepen kunnen worden samengevoegd:

- Bij een structureel lagere bezetting van groepen op een specifieke dag van de week;
- Bij een lagere bezetting van groepen in vakantieperiodes.

De medewerkers op de groepen informeren ouders vooraf over eventuele samenvoegingen van groepen.

6.2 Vaste gezichten

Voor baby's (nul-jarigen) geldt dat er maximaal twee vaste gezichten toegestaan zijn bij een groepssamenstelling waar een of twee pedagogisch medewerkers vereist zijn. Er zijn maximaal drie

vaste gezichten toegestaan bij een groepssamenstelling die drie of meer pedagogisch medewerkers vereist. Het laatste is het geval op Villa kakelbont op de verticale groepen.

Voor kinderen van een jaar en ouder geldt dat maximaal drie vaste gezichten toegestaan zijn bij een groepssamenstelling waar een of twee pedagogisch medewerkers vereist zijn. Er zijn maximaal vier vaste gezichten toegestaan voor kinderen van een jaar en ouder bij een groepssamenstelling die drie of meer pedagogisch medewerkers vereist.

6.3 Drie-uursregeling

Volgens de wetgeving in Nederland moet ieder kinderdagverblijf zich houden aan de Beroepskracht-Kind-Ratio, de zogenoemde BKR. Deze afspraak regelt de maximale groepsgrootte in de kinderopvang in relatie tot het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers. Op de Kleine Villa, op de twee grootste groepen, vangen we maximaal 15 kinderen met 3 Pedagogisch Medewerkers op een dag op. Groep 3 is op de Villa de kleinste groep, vanwege de vierkante meters. Op deze groep vangen we maximaal 14 kinderen per dag op met drie Pedagogisch Medewerkers. Op de Grote Villa zijn de kinderen al wat ouder en daar vangen we per groep maximaal 16 kinderen met twee Pedagogisch Medewerkers op. Wanneer het voorkomt dat er meer dan 32 kinderen worden opgevangen op de Grote Villa, wordt groep 6 geopend voor maximaal 8 kinderen met één leidster.

Van de BKR mag een kinderdagopvang drie uur per dag afwijken. Bij de Villa kan dat gebeuren met het halen en brengen van de kinderen en tijdens de pauzes (tussen 7.30 en 8.00 uur tussen 12.30 uur en 14.00 uur en tussen 17.00 en 18.00 uur) van de Pedagogisch Medewerkers. Mocht dit het geval zijn, dan zorgen de Pedagogisch Medewerkers er altijd voor dat ze alléén oog hebben voor alle kinderen die op dat moment op de groep zijn en zich zo min mogelijk bezig houden met randzaken zoals huishoudelijke taken. Het kan ook zijn dat de Groepshulp of een collega (van een andere groep) even bijspringt. Wanneer de groepshulp op de groep bijspringt zal zij nooit alleen op de groep zijn zonder leidster.

7 Veiligheid en gezondheid

Veiligheid en gezondheid zijn belangrijke aspecten binnen de kinderopvang. Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar, dit moeten ze leren. Omdat het voor pedagogisch medewerkers onmogelijk is om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden, is een veilige omgeving van groot belang. Niet alle veiligheidsrisico's kunnen of moeten worden afgedekt, wel moet de kans op ernstig letsel voorkomen worden. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we de veiligheid zo groot mogelijk maken en hoe we omgaan met de gezondheidsaspecten.

7.1 Risico-inventarisatie

Jaarlijks wordt er op de Villa een risico-inventarisatie op het gebied van veiligheid en gezondheid gemaakt. De pedagogisch medewerkers vullen de risicomonitor in, een online hulpmiddel voor de risico-inventarisatie. In deze methodes komen veiligheid, gezondheid en het ontruimingsplan aan bod. Tevens biedt deze methode werkinstructies hoe hiermee om te gaan. Deze inventarisatie resulteert in opgestelde actieplannen. Deze actieplannen worden besproken in het werkoverleg, zodat alle Pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn en de eventuele acties uitgezet worden.

7.2 Ongevallenregistratie

In het protocol ongevallenregistratie staat beschreven hoe de Villa omgaat met ongevallen.

7.3 Ziek zijn

Wanneer een kind ziek is gaan wij ervanuit dat het niet naar het kinderdagverblijf komt; een ziek kind voelt zich thuis immers het prettigst, daar krijgt het de extra aandacht, rust en verzorging die het nodig heeft. Wanneer een kind bij ons ziek wordt, wordt er altijd contact opgenomen met een van de ouders. In overleg met de ouder bepalen we wat we verder doen, dit is afhankelijk van hoe het kind zich voelt. Op de Villa geven wij kinderen alleen een paracetamol wanneer de ouders hier om vragen. Wanneer de paracetamol gegeven is dient het kind binnen 90 minuten opgehaald worden. Voor andere medicatie dan paracetamol dient het formulier medicatie ingevuld te worden. Wij kunnen onze huisarts inschakelen maar natuurlijk blijft de eigen huisarts de behandelend arts van het kind.

De gebruikelijke kinderziektes, zoals waterpokken, waarbij de besmetting ongemerkt heeft plaatsgevonden, kunnen wij moeilijk buiten de deur houden. Verder houden wij ons aan de regels die door de GGD zijn vastgesteld. Op het kinderdagverblijf is hiervan een map ter inzage.

Wanneer een kind ineens ernstig ziek wordt, bv door benauwdheid, bewusteloosheid of door een ongeval, waarschuwen we eerst een arts en vervolgens de ouders. Dit gebeurt uitsluitend als er sprake is van een noodsituatie (zie protocol ziek zijn en noodsituatie). Het is van belang dat wij van alle kinderen minimaal één noodnummer hebben waar we in geval van ziekte of ernstig ongeval contact mee op kunnen nemen, voor het geval ouders zelf niet bereikbaar zijn.

8 Huisregels

Zoals in iedere organisatie, huishouden, etc, gelden ook op de Villa zowel geschreven als ongeschreven regels. De huisregels die gelden op Villa Kakelbont worden in dit hoofdstuk beschreven.

8.1 Pedagogisch en sociaal

- We benaderen de kinderen op een positieve manier.
- We leren kinderen dat ze op hun beurt moeten wachten.
- We spreken rustig met elkaar.
- We spelen samen en delen speelgoed met elkaar.
- We letten er op dat de kinderen elkaar geen pijn doen.
- We leren de kinderen rekening te houden met anderen.
- De baby's worden op een rustige plaats gevoed.
- Bij het eten beginnen we samen, iedereen blijft aan tafel tot we klaar zijn.
- We zien er op toe dat er netjes gegeten wordt, dat niet alles in de mond wordt gepropt.
- Drinken doen we pas na het eten.
- Wat een kind zelf kan, laten we ook zoveel mogelijk zelf doen.

8.2 Organisatorisch

- Voor rustmomenten, zoals fruit eten, ruimen we eerst samen met de kinderen op.
- We houden ons zoveel mogelijk aan de structurele dagindeling.
- Wanneer een kind wordt opgehaald door iemand anders dan de ouder, willen wij dit van tevoren weten zodat uw kind veilig kan worden meegegeven. Wanneer dit niet is doorgegeven wordt er contact opgenomen met de ouder.
- Wanneer een kind een dag niet komt horen wij dit graag voor negen uur 's morgens, ook als een kind wat later wordt gebracht horen wij dit graag.

8.3 Veiligheid en hygiëne

- De buitendeur, keukendeur en het poortje naar de keuken, op de kleine Villa horen gesloten te zijn.
- De tussendeur in de entree/gang en deur naar de "Grote" Villa horen gesloten te zijn en de haak hoort op de deur gedaan te worden.
- De poort van de grote Villa zit op slot.
- De knutselkast is alleen voor de leidsters bestemd.
- De kinderen wassen hun handen voor het eten en na het gebruik van het toilet, voor het afdrogen gebruiken we papieren handdoeken.
- De kinderen blijven doorgaans in de verblijfruimten en komen niet alleen in andere ruimten.
- Babyspeelgoed wordt wekelijks schoon gemaakt.
- Met kleinere kinderen gaan we voorzichtig om en we letten erop dat ze niet door de grotere worden omgeduwd.
- De kinderen spelen niet achter een deur die regelmatig open gaat.
- We letten erop dat er geen klein speelgoed verdwijnt in neus, oren of mond.
- De kinderen mogen niet met zand of speelgoed gooien.
- Dagelijks worden de toiletten schoongemaakt en de vloeren gezogen en gedweild in de dag-ruimten.

9 Teamsamenstelling

Onze pedagogisch medewerkers beschikken allemaal over de, voor de werkzaamheden passende, beroepskwalificatie zoals in de CAO-kinderopvang staat beschreven. De inzet van onze pedagogisch medewerkers berekenen we volgens de BKR. Op de verticale groepen (kleine Villa) geldt dat er per groep dagelijks één tot drie vaste pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Dit is afhankelijk van de samenstelling van de groep per dag. Wanneer er meer baby's op een groep zijn zullen er meer pedagogisch medewerkers worden ingezet.

Op de horizontale groepen (grote Villa) is de verhouding: één pedagogisch medewerker op 8 kinderen. Bij aanwezigheid van meer dan 8 kinderen zijn er dus twee pedagogisch medewerkers aanwezig. Onze pedagogisch medewerkers werken merendeel parttime, dat betekent dat er door de week heen drie vaste pedagogisch medewerkers werkzaam zijn op een groep. Dagelijks is er op zowel de verticale- als de horizontale groep minimaal één pedagogisch medewerker de hele dag aanwezig.

Naast de inzet van pedagogisch medewerkers hebben wij een groepshulp in dienst. De groepshulp zorgt voor de bereiding van het fruit en de broodmaaltijd. Ze doet de was en houdt de ruimten schoon. De groepshulp staat de pedagogisch medewerkers op de groepen zo nu en dan bij, echter altijd onder begeleiding van een vaste kracht en zij telt niet mee in de BKR.

Onderdeel van het team van Villa kakelbont is een vaste invalkracht, zij zorgt voor de vervanging bij ziekte of verlof van de vaste medewerkers. De invalkracht is gekwalificeerd voor de, voor de werkzaamheden passende, beroepskwalificatie zoals in de CAO- kinderopvang staat beschreven.

9.1 Inzet van stagiairs

Villa Kakelbont biedt ook een plek aan lerende beroepsoefenaars: stagiairs. Zij maken deel uit van ons team, maar worden altijd begeleid door één vaste pedagogisch medewerkers en worden altijd boventallig ingezet op de groep. Er wordt goed gekeken naar wat een stagiaire zelfstandig kan doen en waar hij of zij meer begeleiding bij nodig heeft. De taken van een stagiair bestaan uit het geven van flessen en hapjes, het verschonen en aankleden van kinderen, het naar bed brengen en uit bed halen van de kinderen en ondersteunen bij spelmomenten. Als uiteindelijk doel zal de stagiair alle taken van een pedagogisch medewerker zelfstandig kunnen uitvoeren, dit onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

BBL'ers (beroepsbegeleidende) worden altijd ingezet conform CAO-Kinderopvang. In het eerste jaar wordt dit opgebouwd van 25% naar 50%, in het tweede jaar van 50% naar 100%.

Bij bijzondere omstandigheden kunnen BOL-stagiairs ook formatief ingezet worden. Vanaf het tweede leerjaar kan de student tijdens ziekte of vakanties meegeteld worden in de BKR, mits wij en de school daar alle vertrouwen in hebben. In dat geval zal er een contract opgesteld worden en een ontwikkelplan waarbij omschreven wordt welke begeleiding nodig is om kwaliteit te kunnen waarborgen.

Stagiairs maken deel uit van ons team, maar worden begeleid door één (maximaal 2) vaste pedagogisch medewerker.

9.2 Personenregister en VOG

Iedereen die woont of werkt op een plek waar kinderen worden opgevangen, moet zich inschrijven in het Personenregister Kinderopvang, dit geldt voor pedagogisch medewerkers, invalkracht(en), groepshulpen en stagiairs. Het geldt ook voor mensen die tijdens kantooruren regelmatig aanwezig zijn op het kinderdagverblijf. Voor die inschrijving is een actuele Verklaring Omtrent Gedrag nodig

(VOG) en deze mag niet ouder zijn dan twee maanden. Het Personenregister Kinderopvang zorgt voor de continue screening van de medewerkers binnen de kinderopvang.

9.3 Mentoren

Iedere pedagogisch medewerker let op een aantal kinderen in het bijzonder; zij is de mentor van deze kinderen. Bij het intakegesprek horen de ouders wie de mentor van het kind is. In principe wordt het intakegesprek gevoerd door de mentor. De mentor volgt hoe een kind zich ontwikkelt en zorgt ervoor dat speciale wensen rond de opvang bij alle pedagogisch medewerkers bekend zijn. Indien nodig regelt de mentor dat er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de verzorging en/ of begeleiding van het kind. Indien er bijzonderheden zijn is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor heeft minimaal eenmaal per week contact met de ouders tijdens de breng- en haal momenten. Wanneer er sprake is van bijzonderheden, dan wordt dat direct met de ouders besproken. Is er gedurende een langere tijd sprake van bijzonderheden (bijvoorbeeld een kindje dat moeite heeft met spraak of een kindje dat zijn rechterhand niet gebruikt)? Dan zal de mentor dit bespreken met Jolanda en collega's tijdens de vergaderingen die ieder kwartaal plaatsvinden. Tijdens deze vergaderingen wordt gekeken of er passende hulp nodig is, zoals een gesprek door Jolanda en mentor met de ouders om de ouders eventueel door te verwijzen naar passende hulp zoals een huisarts. De mentor bouwt echt een vertrouwensrelatie op met de ouders. De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit naar de ouders. Taken van de mentor zijn onder andere:

- een bijdrage leveren aan een intakegesprek/ kennismaking op de groep;
- het welbevinden van het kind bewaken;
- gemaakte afspraken over het kind bewaken;
- bijhouden van het kind-dossier;
- eerste aanspreekpunt zijn voor ouders m.b.t. de dagelijkse gang van zaken rondom het kind;
- een coördinerende rol op zich nemen bij (langdurig) medicijngebruik;
- het voeren van een eindgesprek bij beëindiging van de opvang;
- controleren van de kind-gegevens.
- Bij het doorstromen van een kind naar de grote villa. Informatie doorgeven aan de volgende mentor.

10 Scholing

Kinderopvang is een vak, de pedagogisch medewerkers zijn professionals. Zoals in ieder vak is het belangrijk om te blijven leren. Derhalve stellen wij jaarlijks samen een scholingsplan op. In dit plan komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- het beschikbare budget;
- de scholingsfaciliteiten;
- loopbaanfaciliteiten (om te komen tot een persoonlijk ontwikkeling- of opleidingsplan).

10.1 Babyscholing

De pedagogisch medewerkers die werken met baby's hebben de, per 1 januari 2025 verplichte, extra scholing met goed resultaat gevolgd. Deze scholing is gericht op kennis en vaardigheden, specifiek voor het werken met baby's. De cursus voldeed aan de verplichte studiebelasting van 20 uur en er is schriftelijk bewijs van de goede afronding.

10.2 Taaleis voor medewerkers

Een goede taalontwikkeling is belangrijk voor het kind om een goede start te maken op de basisschool en een taalrijke omgeving is hierbij cruciaal. Pedagogisch medewerkers moeten daarom minimaal niveau 3F of B2 voor mondelinge vaardigheid hebben. Deze kwalificatie-eis gaat in per 1 januari 2025. Dat betekent dat pedagogisch medewerkers vanaf dat moment aantoonbaar aan deze eis moeten voldoen. Dit zal een onderdeel zijn van het scholingsplan en er zal voor worden gezorgd dat de pedagogisch medewerkers op tijd aan deze eis voldoen.

10.3 Coaching on the job

Om de pedagogisch medewerkers te helpen bij hun dagelijkse werkzaamheden worden zij vanaf 1 januari 2019 gecoacht. Het doel hiervan is het bevorderen van deskundigheid en professionele vaardigheden van pedagogisch medewerkers verbeteren, wat weer ten gunste komt van de kwaliteit. Dit gebeurt door middel van de inzet van een pedagogisch coach; zij is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het pedagogisch beleid en het coachen en begeleiden van de medewerkers tijdens hun werkzaamheden. De verplichting is jaarlijks 10 uur te bieden per fte, dit betekent voor Villa Kakelbont 150 uur per jaar.

11 De ouderraad

De ouderraad behartigt de belangen van de ouders. Zij kan het kinderdagverblijf gevraagd en ongevraagd adviseren over de adviesonderwerpen die in de Wet Kinderopvang zijn vastgelegd. De ouderraad bestaat uit minimaal 3 en maximaal 6 leden. Het zijn ouders van kinderen die opvang genieten bij Villa Kakelbont en zijn verkiesbaar voor een termijn van twee jaar. De ouderraad bestaat uit leden met kinderen op de kleine en de grote Villa, zij vergaderen gezamenlijk. Punten van beide locaties worden apart besproken en genotuleerd. De ouderraad van Villa Kakelbont heeft een huishoudelijk reglement voor de ouderraad opgesteld. De leden van de ouderraad informeren de andere ouders door middel van de notulen van elke vergadering. De foto's met de namen van de leden alsook de notulen hangen op het prikbord in de gang.